

RENGÊ AWE

(Kaya Tiyatroyî)

Na kaye reya verêne roja 22 sibate 2002 de hetê "Bilim Eđitim Estetik Kùltür Sanat Arařtırmaları Vakfı BEKSAV Tiyatro İmge" ra bi rejîyê Metîn Balayî Kadıköy Halk Eđitim Merkezi de ameye nîşandayene.

Nuştox: **Cuma Boynukara**
Tirkî ra çarnayox: **Roşan Lezgîn**

Kaykerdoxî: **1.Cinî, 2.Xort**

1

(Deřtêk ke dorê aye koy ê, asena. Dar û berî huşk bîyê, erd şeqayo. Cinîke kîřta tûmêk de çok dayo erd. Tûmo ke cinîke ver de ronîřta, maneno mezeli. Hewa hewrin o. Heta vajî, hewayêko hende girewte yo. Cinî gileyê porê xo akerdê, bi şaneyêkê darîni porê xo şane kena. Feqîrî û desttengîye her halê cinî ra xo nawenenê.)

CINÎ: *(Cinî herra ke bi destan kenena ra çengêk herre gêna.)* Zemanêk na herre gul û gulîstan bî, yewa xo kerdêne hezar. O wext na herre merdimî kerdêne aşıqê xo. Epey zeman o ke na herre hem awe ra hem rojî ra heredan a. Eke sedemê heredê aye bizanîyo zî, xo danê nezaniye ro. Hewrê ke asenê, bi awe degirewte yê; eynî sey cinîya hemîla ke bi hêvîya domanardişî ya... Oyy hewrêno, heme cinîyê hemîlayî rew-erey rojê hemlê xo nanê ro, di ganî yewbînan ra cîya benê, merde yan zî gane. Şima çira hemlê xo ronênanê? Çira? Çira şima wina vinderte yê. Huyayîşêkê şima nê derûdorane keno gul û gulîstan. Çira şima qet nêhuyenê? Çira? Uca her çî qedîyayêne. Her çî. Zaf leze, zaf rew. Niřka ra her çî bese kerdêne bivuryo. Werdê ma çin bi. Awa ma rewna peysaybî. Xora variş rewna hetê erdanê ma ra nêamebi. Ê edetronayoxê lanetbîyayeyî kom bîy, xora hertim kom bîyêne. Her roje qerarê înan no bi ke, rayberêk bido ray ser. Her sodir rayberêk bikewtêne ray. Sedem zî no bi, erdê xeyr û bereketinî bidîyêne û xebere biardêne. La rayberan ra tu xebere nêameye. Kam şîyêne apey nêameyêne. Serek û sermîyanan vatê, koyan destûr nêdayo ke rayberî agêrê. Eke mi ra bipersê, ez vana, ê ke destûr nêdayo, koyî nîyê.

Belê... Sey her game, serek û sermîyananê ma qisey kerdêne... Êdî kes nêmendibi ke sey rayberî birusnê. Zemanêk mi fekan ra eşnawitbi. Herra Başûrî bi xeyr û bereket a. Nika her çî hîna weş yeno vîrê mi... Ancîna rojêka wina girane bî... *(Roşnî şinê hewn ra.)* Koyê ke rayîr nêdanê, mi xo ra pey verday. Deřtê winasî ke merdim şino-nêşino, la kam gama ke xo ra pey ewnêno, seke qet nêşîyo. *(No mîyan de cinîke tedbîrê xo dîyo, amade ya ke bikewo rayîr.)* Dima, dima ra, awa xo bi xulexul, deřtê xo seraser kewe, dar û berî bi fêkîyan barkerdeyî...

(*Derûdor heme kewe yo. Royêk ke sehne mîyan de keno di leteyî, esto. Vengê awe û vengê mîlçikan kewto têmeîyan. Xort ramiteyî de eleqedar beno. No mîyan de Cinî yena, Xortî nêvînena. Xort gavarê awe de yo, Cinî serçimeyê awe de ya. Cinî gala daran kena, fêkîyan dana arê. Dest pêkena fêkîyan wena. Dima, cinî ewnêna royî ra. Awe şimena. Û dest pêkena awe de kaykena. Xort ferq keno ke awe lêl bena. Ver û verê awe ro acor şino. Nişka ra rastê Cinîke beno. Cinî ceniqîyêna, eynî hing de Xort zî ceniqîyêno. Demeyek her yew hetêkê royî de ewnêne yewbînan ra. Dima Cinîke de tetirgînyêk dest pêbena.*)

XORT: Hêy!... Ez to ra vana, to çira awe lêl kerde?

CINÎ: (*Cinîke cewab nêdana, wina mat ewnêna.*)

XORT: Ez to ra vana to ra, to çira awe lêl kerde? Qey ti nêzana ramiteyo ke bi awa lêle awbidîyo cal beno? (*Cinîke cewab nêdana*) Ez vana xeleyo ke bi awa lêle awdîyeno... (*Cinîke fêkîyê ke arêdayê, wena*) Wina aseno ke ti xerîbê nê doran a. Yan ney ti do bizanayne ramite bi awa lêle nêbeno weye. De haydê mîyanê awe ra vejîye. (*Cinîke nêvejêna*) Hêy... Ez to ra vana, de mîyanê awe ra vejîye! Bes o, to hende awe lêl kerde. Awe ra vejîye ke wa zelale bo. Yan ney, ti do lanet bibî. Qey xebera to lanetkerdişê herre ra zî çin o? Ti do kotî ra bizanî... Nê doran lanetkerdişê herre zêde nêzanîyeno... (*Linga Cinîke şemitîyêna. Cinîke ginena war ro, werzena, ancîna ginena war ro. Kincê aye bîyê hîy.*) Mi hema fehm kerd, goşê to nêşnawenê. (*Nanê yewbînî dima. Cinîke xora rincan a. Zêde xovero nêdana, ginena war ro. Senî ke ginena war ro, nêşêna êdî werzo. Xort Cinîke mîyanê awe ra vejeno.*) Nê welatî de xerîb a... (*Cinîke mîyanê awe ra vejeno teber.*) Nê welatî de xerîb a... (*Vînenê ke cinîke lerzena. Cinîke beno binê yew dare de meredneno. Nat û wet gêreno ke çiyê bivîno bierzê cinîke ser.*) Halê rehetîye de çî gureyê to pê kewto ke ti awe lêl kena? Nê welatî de xerîb a. Homa bizano kotî ra ya? Beno ke yew raywane bo, beno ke rayberêk bo...

CINÎ: (*Xays qisey kena*) Serd o... Ez qerisîyaya.

XORT: Xays qisey kena.

CINÎ: (*Cinî lerzena*) Serd o... Bereket... Mi dî...

XORT: Zaf nêweş a, ez çî wele xo sere ro kena?

CINÎ: Mi dî. Na yo, mi dî.

XORT: Ez aye nas nêkena... Ez nas bikî do se bo? Ez kincanê aye bivurnî? No kotî ra vejîya! Uff ez nika xo rê se bikî? Başêr o yo ke ez kincanê aye bivurnî. Wina xirabêr o. Bi dekewtişê na awe wina nêbeno, merdim hende serd nêgêno. Beno ke verî ra nêweşe bî. Yan ney... Nêbo ke janêk bîyaro pêşkarê ma bikero? Çî rê nêbo, belkî aye nêweşiyêk xo reyde arda. Ney... (*Apey şino. Dima ancîna hêdî-hêdî ver bi cinîke şino. Çim gineno piro ke kefê destê cinîke de çiyêk nimite yo.*) O çî yo destê aye de? Sey tura mîyanê awe lerzena, ez zî weriştê persê çî kena. (*Destê aye keno a, huyeno.*) Alunçe, beno ke vêşan a.

CINÎ: (*Halê aye yo xaysbîyaye dom keno*) Bereket... Ez do bereket bîyarî.

XORT: Cinîyêka zaf rindek a. Hişyar be. Nika wextê nê çîyan o? La cinîyêka zaf rindek a. Cinîke nê halî de sey tura mîyanê awe lerezna, hela biewnî ti çî fikirênî? Ganî ti havilêk bikerî. Zaf rindek a, rindeke nêbo ti se kenî? Qet... Bineyke badê cû do roj bineyna germ bibo, a game do lertzê aye vindero. (*Bi huyayîş*) Nêvindenno. Çunkî bineyke dima do roj şo awan. Mi akewtiş û awanşîyayîşê rojî kerdo têmîyan ra, çîyê ameyo mi sere de.

CINÎ: Zaf serd o. (*Lertzayîş ra req-reqê didananê aye yeno.*) Bi mi serd o.

XORT: Ez şêna se bikî. Nîno vîrê mi ke ez hende bêçare menda. Temam, mi dî. Ez tayê êzimanê huşkan arêdî û adir wekerî. Nêbeno, no zî zêde dewam keno. Kincê aye hîyê, ez kincanê aye bivurnî. (*Gama ke polê cinîke re heqîbe gêno, heqîbe destê ey ra gineno war ro, çîyê ke tede yê rijênê erd. Heqîbe ra tayê fêkî û yew demançe vejênê. Senî ke çim gineno bi demançeyî cenîqîyeno, xo apey dano. Dima hêdîka destê xo keno derg gêno.*) No çî yo? No... Ecêba... Axir çî beno wa bibo... (*Dest pêkeno kincanê cinîke vejeno, dima ebaya xo gêno erzeno cinîke ser. Cinîke hema zî lerezna. Dima bi fesal verê cinîke de vindeno. Roşnî zî bi fesal şinê hewn ra.*)

3

(*Serê sibayî rew o. Cinî û Xort hewn de yê. Xort beno aya.*)

XORT: Ez, ez nika ha se kena? Neeey... Heme lanetê dinya do ro mi bo. Lanet bo. Homa qehr bikero. De fek vajorîyayîşî ra verade. Mi kerdo ha. Ez bineyke çîyê werdî arêdî. (*Xort şino. Cinîke hêdî-hêdî yena hişê xo ser, gama ke ebaya serê xo darena we, tey vejena ke viran a.*)

CINÎ: Çi ame mi sere de? Çi qewimîya... Nê kincê ke mi ser o yê... Neeyy, kamî ez kerda viran? Nê kincê mi ser o... (*Şermayena, bi destanê xo rîyê xo nimnena.*) Ame vîrê mi. Yew ame mi ra persê awe kerd... Uca ra pey nêno vîrê mi. Kamî mi ra persê awe kerdo, eynî ey ez viran kerda. Baş o, kincê mi kotî yê? Hela ez vinderî. Rewna yo ez hende hol ranêkewtibîya.

(*Xort yeno, destê ey de çîyê werdî esto.*)

XORT: Hema zî ha hewn de. Cayê nêmiro... Êdî se bîyo. (*Goşê xo dano ser*) Neey. Dê haydê werze. (*Cinîke bineyke xo têwdana*) Dê haydê werze xo ser, çîyê biwere. (*Cinîke cayê xo de xo rast kena.*)

CINÎ: (*Nişka ra*) Nê çî kincê mi ser o! Kamî kincê mi vetê? (*Xort xo apey dano*) Kamî ez viran kerda?

XORT: Ti zaf nêweşe bîya, kincê to zî hîyê bîy... Bi to zaf serd bi. Çî destê mi ra ameyêne. Ti xays bîya, ganî kincê to ziwa bibîyêne. (*Kincanê cinîke ano*) Ha to rê, heme ha tîya yê. Biewnî heme bîyê ziwa. Bigîre.

CINÎ: Ez verê to de nêşêna bidî xo ra.

XORT: Ez peyê xo dana to, meterse, ez nêewnêna. (*Cinîke dest pêkena kincanê xo dana xo ra.*) Bi to zaf serd bi, ti sey tura mîyanê awe lertzayêne.

CINÎ: Çîyê bi mi nêbîyêne.

XORT: La ti zaf nêweşe bîya. Şewe hetanî serê sibayî to xays qisey kerd.

CINÎ: Ti senî zanî ke mi xays qisey kerd?

XORT: Ez verê sereyê to de menda. Verî mi qet ti nêdîya. Ti xerîb a...

CINÎ: Ti kotî ra vet ke ez xerîb a?

XORT: Verî mi qet ti nêdîya...

CINÎ: Ti heme kesî nas kenî?

XORT: Tîya her kes yewbînan nas keno. Verî mi qet ti nêdîya. Û xora her halê to ra bellî yo ke ti xerîb a.

CINÎ: Se bîyo? Halê mi senîn o?

XORT: Şarê tîyayî, cayîyê nê doran... (*Xort wazeno bineyke xo tado.*)

CINÎ: (*Nişka ra*) Vinde, peyê xo bide mi.

XORT: Temam tamam... Mi peyê xo da to.

CINÎ: To va şarê tîyayî.

XORT: Haa... Mi vatbi şarê tîyayî ya. Şarê tîyayî awe lêl nêkeno.

CINÎ: Senî?

XORT: Şarê tîyayî awe şinasneno, herre şinasneno. Ramiteyo ke bi awa lêle awbidîyo, hebê xo cal beno. Şarê tîyayî naye zano.

CINÎ: Mi awe lêl kerde?

XORT: Belê, to lêl kerde... Ê ramiteyî do heme calî bê.

CINÎ: Eke calî bê, nêwê werî? (*Xo bi xo vana*) Ma calê ey zî nêvînenê.

XORT: Çira tamê ey xeripnena... Mi to rê werd ardo. (*No mîyan de cinîke kincê xo dayê xo ra, dest pêkerdo werd wena. Hema zî peyê xortî ro aye yo.*)

CINÎ: Nê zaf weş ê.

XORT: To kincê xo dayî xo ra?

CINÎ: Rewna ra... Yanî ramiteyo ke bi awa lêle awbidîyo cal beno?

XORT: La tena cal!

CINÎ: Êdî çî?

XORT: Eke mehsul cal bibo, mîyanê ey û herre zî xeripîyeno. Eke mîyanê înan xeripîya, lanetê xo ro ma varnenê. Eke lanetê xo ro ma varna zî... (*Nêwazeno qisey bikero.*)

CINÎ: Mi fehm kerd...

XORT: Eke lanet ro ma bivarnê, zor o. Bereket nêmaneno. Heqet ti kam a? To kamca ra yena şina bi kamca? (*Cinîke lezalez werd wena.*)

CINÎ: Ez cayêkê zaf dûrî ra yena.

XORT: Qey ti zaf bêya vêşan?

CINÎ: Neyy... Nê doran ra bê to kes çin o? Ti tena manenî?

XORT: Ez tena beno? Her kes bi erdê xo mijul o.

CINÎ: Nê derûdorî heme yê to yê?

XORT: Senî yanî?

CINÎ: Ti bi tena sereyê xo tîya ciwîyenî? Dê biewnî aqilê mi ra, ez çî persena. Helbet o tena nîyo. Hende erd, hende ramite, o bi tena sereyê xo qet şêno heqê hende karî ra vejîyo?

XORT: Mi fehm nêkerd.

CINÎ: Ez vana, nê erdî, heme yê to yê?

XORT: Ancîna mi fehm nêkerd.

CINÎ: Wayîrê nê derûdoran, nê erdan, na awe, nê ramiteyî kam o?

XORT: Wayîr çî yo?

CINÎ: Nê aîdê kamî yê?

XORT: Nê erdî, na awe, nê ramiteyê ke ti vînena, hem ê yê xo yê.

CINÎ: Senî yanî, qey nê cayî bêwayîr ê?

XORT: Mi to ra va, ez nê doran ramena, tov kena, çînena. Ez zana ke ê çî wazenê. Ê zî zanî ke ez çî wazena. Ma xo rê wina vîyarnenê şinê. Kam game çîyo ke ê wazenê eke ez nêkî...

CINÎ: A game?

XORT: A game heridîyenê. Eke heridîyayî, bereketê xo nimnenê.

CINÎ: Çi ke esto. Qey şima zaf estê?

XORT: Belê, ma zaf ê.

CINÎ: Erdê înan zî estê, ne?

XORT: Mi to ra va, çîyê ke ti tîya vînena, ê kesî nîyê, ê xo yê.

CINÎ: To kincê mi vetî ne?

XORT: Mi to ra va, bi to zaf serd bi, kincê to zî heme hîy bîy.

CINÎ: Domanê to estê?

XORT: Ney.

CINÎ: Ya merdimê bînî?

XORT: Her kes karê xo ra eleqedar o. Nika wextê şîyayîşê serê rezan o.

CINÎ: Hema zî bi mi serd o. (*Xort ebayê xo erzeno serê polanê cinîke.*)
Welatê şima de qet xela nêwerište, ne?

XORT: Ez nêzana. Xela çî ya?

CINÎ: Erdê şima qet nêbîy ziwa? Awa şima nêpeysa? Ramiteyê şima qet nêveşay?

XORT: Ney. Ti bîya mirde?

CINÎ: Ez nînan bigîrî beno? (*Werdo ke zêde mendo dana arê, kena heqîbeyê xo.*)

XORT: Ti se kena?

CINÎ: (*Kewna xo ver.*)

XORT: Ti şina?

CINÎ: ...

XORT: Eke ti nêşina, çî hewce keno ti bigîrê, tîya merdim şêno dare ra cira bikero û biwero.

CINÎ: Ez cayêkê zaf dûrî ra ameya.

XORT: Ti hîna zî bê hal a. Bineyna baş bibe. Ti wazena, badê pey...

CINÎ: Ez baş a.

XORT: Ti başe nîya. Çî hewar o ke ti seba şîyayîşî hende ecele kena?

CINÎ: Ê ke mi ra pabeyê xebere yê estê.

XORT: Xebera çî?

CINÎ: Çîyê çin o. Ti mi nê doran ra biçarne.

XORT: Wa bo, çiman ser.

CINÎ: (*Xo bi xo*) Feqet rayîrê mi zaf dûrî yo, ê ke mi ra pabeyê xebere yê estê.

XORT: Verara nê koyê ke ti vînena de, mîyanê zinaran de awêka germine esta. Nêweşîyan rê baş a, şîfa ya. Haydê ma şî ê çimeyî ser.

(Verê royî, cinîke ameye xo ser.)

XORT: To nêva ez kamca ra ameya?

CINÎ: Mi to ra, ez cayêkê dûrî ra ameya.

XORT: Kam zano, cayo ke ti uca ra ameya belkî hîna rindek o.

CINÎ: Cayo ke ez ameya, merdim nêşêno bi tîyayî bido têver zî... Lanet bo. Uca rojî akewtîş kerdo xo vîrî ra, herre zî hêşînbiyayîş. Na awe, aax na awe esta ya. Verî awa ma peysa, dima ramiteyê ma huşk bi.

XORT: Ganî ti ziwane herre ra fehm bikerî. Ma însanê herre hertim herre reyde qisey kenê.

CINÎ: Kesî tey nêvet ke senî bi, çi qewimîya; hema vaje ke serek û sermîyanî, pîlê qewmê ma, ê bi xo zî xo rê tede heyret mendîy.

XORT: Serek û sermîyanî çi yê?

CINÎ: Ê ke sermîyanê qewmê ma yê, rayîr nawnenê ma, ê ke yewîya ma muhafeze kenê. Edetronayoxê ma.

XORT: Tîya çiyêko winasî çin o.

CINÎ: Qewmêko bê rayber, bê edetronayoxan, beno?

XORT: Mi to ra va, tîya, însanî verê verkan seba yewbînan ê. Dima. Dima zî seba awe yê, seba herre yê.

CINÎ: Qewmêko bê edetronayoxan, bê sere, nêbeno. Eke bibo zî, pîyabîyene û yewîya ê qewmî nêbena. Peynîya felaketan nêna. Ez bawer nêkena ke edetronayoxê şima çin bê. Şima ramiteyê xo senî pare kenê, wina parekerdiş beno? Nêbeno...

XORT: Beno beno. Hetanî nika bi. Mi nêdîyo la mi eşnawito. Zaf zaf rew. Tîya zî serek û sermîyanî, qanûnronayoxî estbîyê. Zaf çî, serekî, rayberî.

CINÎ: Êy dima ra?

XORT: Dima ra, ewnîyayo ke her kes seba yewbînan o, seba xo yo, seba awe yê, seba herre yê... Ewnîyayê ke bê serek û sermîyanan zî beno, ê qanûnronayoxî, ê ke ti înan ra vana pîl, mîyanê însanan ra bîyê vila û şiyê.

CINÎ: Çiyê winasî nêbeno. Seke ti vanî, wina bo, her çî serûbin beno. Wina nêbeno. Eke qanûnan dest bi xeripîyayîşî kerd, eke qanûnî xeripîyay, herre bereketê xo kena vindî, awe peysena, wişka dest pêkena. Ramiteyî veşenê benê rijik. Însanî jan ra qelîyenê. Qanûnî muhîm ê.

XORT: Nê çiyê ke ti vana înan ra yew zî nêbi. Herre her wextî ra vêşêr bereketin, awe zêdetir bîye. Rojî hîna vêşî roşn da. Eke sey to bo, welatê şima de edetronayoxê şima estbî, se bi?

CINÎ: O çiyêko bîn o.

XORT: Çiyêko bîn beno, eynî yo.

CINÎ: Çîyo ke ti vanî, nêkeweno sereyê merdimî, ya edetî, edetê ma?

XORT: Senî?

CINÎ: Çîyo ke qewmêk lingan ser o vindarneno, edet ê, edetronayox ê. Ganî merdim îtaetê edetronayoxan bikero. Yanxo rindek û bêrûçikî cêra nas nêbenê. Çi rast o, çi çewt o, heme kewnê têmîyan.

XORT: Merdim wayîrê aqilî yo. Îtaetê merdimî, merdimî bi xo rê yo. Herre rê yo, awe rê yo. Biewnî na awe ra, zelale, safe, temîze. Eke ti kemere bierzê awe, se beno? Awe bena lêle. Eke lêle bibo se beno? Ramiteyo ke pê awdîyeno, beno tehl. Merdim wina bikero, hol o? Helbet hol nîyo. Merdim bi xo zano ke rindekî, bêrûçikî, holî û xirabî çî yê. Tîya her çî xo rê yo, her çî xo rê bi xo yo. Yaa, wina yo ha. Qanûn zî no yo.

CINÎ: Şima nêzanî xela çî ya. Şima do kamca ra bizanî ke vêşanî, çinbîyene çî ya. Eke edetronayoxê ma çin bîyêne ma do senî pare bikerdêne? Însanî har bibî, vêşanî zor a. Qîjî û wîjîya domananê vêşanan ra goşê merdimî kerr bîyêne. Seba ke qîjî û wajîya domananê vêşanan nêşnawê, insanan goşê xo girewtêne. La hewna zî ê vengî, ê vengê lanetbîyayeyî xo resanyêne mîyanê estikanê merdimî. Merdim bê sere nêbeno, înan her çîyê ma destê xo de girewtêne. Ma rê vila zî kerdêne.

XORT: Sewbîna se kerdêne?

CINÎ: Sewbîna... Şima senî kenê?

XORT: Çi?

CINÎ: Şima senî pare kenê?

XORT: Îhtîyacê kamî esto, yewbînan reyde bedilnenê.

CINÎ: Senî?

XORT: Goşdarî bike ez to rê qal bikerî. Yew heywanî weye keno, yew baxçeyî rameno. Yew kemere neqerneno, yewna daru û dermanan virazeno. Seke mi va, ihtîyacîya her kesî bi yewbînî beno. Seba yewbînan benê.

CINÎ: Kêmî zêde?

XORT: Kêmî û zêdeyê ey çin o. Xora kes zêdeyê ey nêwazeno. Zêdeyê ey çî pê beno, çîyê rê beno ke...

CINÎ: Baş o, ma vajin, o ke daru û dermanan virazeno, eke nêdo?

XORT: Dano.

CINÎ: Ma vajin ke nêda.

XORT: Mi va, dano.

CINÎ: Eke nêdo nêdano, a game do se bibo?

XORT: Dano.

CINÎ: Kemere yê ey nîya, nêdo nêdano.

XORT: Çira yê ey a? Yê xo bi xo ya, xo rê ya. Xora fikrêko winasî zî tîya çin o.

CINÎ: Şima bi peymawitiş nê gureyî kenê?

XORT: Helbet...

CINÎ: Baş o, peym destê kamî de yo? Ney, nê gureyî bê serek û sermîyanan, bê sere nêbenê.

XORT: Seba dîyayîşê nê peymê ke ez vana zaf rayîrî amey ceribnayîş. Dima zî no rayîr qebl bîyo.

CINÎ: Baş o, kamî no peym dîyo? Helbet serek û sermîyanan.

XORT: Însanî bi xo dîyo, tu eleqeyê ey bi serek-merekan çin o. Eleqeyê xo însanî reyde esto.

CINÎ: No peymo ke ameyo dîyayîş, şima senî ey muhafeze kenê?

XORT: Peymî bi xo xo muhafeze kenê, kêmi kerdiş qebl nêkenê. (*Cinîke destê xo dergê alunçêre kena, yew alunçe cira kena.*) Vinde, ti se kena?

CINÎ: (*Xo apey dana*) Yanî, mi werdêne, qey ez nêşêna biwerî?

XORT: Helbet ti şêna biwerî.

CINÎ: To çira va vinde, ganî mi destur bigirewtêne?

XORT: Helbet hewce nêkeno. La her halê to ra bellî yo ke ti herre nêşinasnena. A jehrin a. Yew heba aye şêna tewr tay des merdiman bi jehrî bifîno. Hela biewnî na dare ra, hetêkê aye bi alunçan barkerde yo, la heto bîn, zaf tay ê.

CINÎ: Baş o, kamî nê werdê?...

XORT: Na dare qusûrêkê tebiêtî ya. Hetêkê aye jehrin o, hetêk zî bêjehr o. Yaaa! Heto bêjehr ra yenê werî. Biewnîye tîya ra. Çunkî no het jehrin o, eke bikewê erd zî, herre înan qebl nêkena, nêwazena zîl bidê. Dê hela xo rê biewnîye hetê bînî ra. Herre ê hetî ra bereketê xo, camêrdîya xo teksîr nêkerdo. (*Cinîke nê çiyê ke eşnawitê ra cenîqîyaya.*) Dinyaya ma wina ya. Xelayê aye zî, bereketê aye zî zereyê aye de yo.

(*Cinîke alunça ke dare ra kerda, pistanê xo de nimnena.*)

CINÎ: Awa çimeyî weşe bî.

XORT: Yew zî, nê cayan de roj tewirêna akeweno, ez to berî uca. Ma pîya temaşeyê akewtişê rojî bikin.

CINÎ: Ê mi, rayîrê mi dûr o.

XORT: Cêko ke mi ti dîya-nêdîya ti vana rayîrê mi dûr o.

CINÎ: Mi soz dayo qewmê xo. Eke ez sozê xo nêyarî ca, edetronayê xo ma do mi lanet bikerê.

XORT: Dê hela goşê xo bide mi, ez vana çi... Ti wazena tîya bimane.

CINÎ: Nêbeno.

XORT: Ti mi ra çîyê nimnena.

CINÎ: Mi to ra çîyê nênimito. Ez her çî qisey kena.

XORT: Gama ke mi ti reya verêne dîya, mi xo rê va, werrekna tîya bimendêne.

CINÎ: Ti çira hende wazenî ez tîya bimanî?

XORT: Ez? (*Biney sehtîyaye*) Ewk... Ez do to rê qalê herre bikerî. Ma vajin, eke ti hende tov bierzê do hende zergun bibo, ganî ti erd wina cite bikerî, wina zî biramê. Dima, badê pey zî ganî ti biarisnî. Biewnî, tîya zaf muhîm o. Eke ti biwazî, erd şêno serre de çar rey mehsul bido. La çend serrî şêno bido? Zaf tay. La ti serre yew rey biwazî, hîna bi bereket beno, emrê herre derg beno, zêde beno. A game herre pîr nêbena. Hertim ciwane manena. Eke hertim ciwane bimano, şa bena. Keyfê xo ca de bena. Ti manena, ne?

CINÎ: Çira?

XORT: Ez çî zana, yanî, gama ke ez verê to de bî. Roje, ez senî vajî. Tewirêna, yewna hawa dest pêkerd.

CINÎ: (*Kewta milê xortî*) Ez nêşêna bimanî.

XORT: Çira?

CINÎ: Qanûnê ma estê, kes nêşêno vejîyo teberê înan, vatişê ke serek û sermîyananê ma vatê, ganî ma bîyarin ca. Mi to ra va. Xora yew tofanê xela yo ke welatê ma de werişt. Melhemo ke birîna ma rê beno çare, ez mecbur a ke biresnî. Ez berî biresnî ke wa herra ma zergun bibo, roja ma bibo roje.

XORT: Eke ti bimanî...

CINÎ: Ez nêzana.

XORT: Dê haydê ma şî awanşîyayîşê rojî temaşe bikin.

CINÎ: Ya qewmê mi...

5

(*Xort verê royî de rakewte yo, cinîke zî weverê royî de rakewtî ya. Roj hema newe akeweno. Cinîke cayê xo de biney xo têwdana û werzena.*)

CINÎ: (*Badê ke ewnêna nat û wetê xo ra, fetelêna ewnêna xortî ra ke hema rakewte yo*) Senî... Senî do destê mi şo bi nê lajekî? Mi zî bi boça qewmêk girewta. Ti vanî qey ez kotî ra ameya tîya. A ke ro herrîyêka bereketine gêrayne ez nêbîya? Ti vanî qey... Ez nêzana, ez nêşêna bikerî. Ez nêzana se bikerî. Ez zî sey ê pêşenganê verênan anêgêrî, qey do se bibo? Zaf-zaf do seba mi zî eynî çîyan vajê. Çî yo, çî nîyo, "Koyan rayîr nêdayo ke agêro." Belkî wina zî nêvajê. Do vajê "No gure gureyê cinî nîyo." Rasta ke do vajê no kar

karê cinî nîyo, karê camêrdan o. Ya însanî, domanî? Ez zana ke pawibê çiyê bîyayîş çend zor o. Bes o êdî, însanê ma yew bi yew qelêyayî, qîjî û wîjîya domanan hema zî ha goşanê mi de. Ez çi wele xo sere ro kerî? Mi rê rayîrêk lazim o, rastî ganî rayîrêko bîn estbo. La kam rayîr? Nee, naye ra wetêr rayîr çin o. O mi rê bi qîymet o, hem zî zaf qîymetin o, a tîyayê mi de. Başêr o yo ke ez ey caverdî û şî. Ez şêna kam het a şîrî? Ez kam het a şêrî zî o ha zereyê mi de. Ya Homayê mi, ti rayîrêk bimojnê mi. (*Xort cayê xo yê rakewte yî de xo têwdano.*) Beno aya. Ganî ez yew qerar bidî. (*Gama ke vejêna*) Rayîrê mi zaf derg o. (*Vejîna.*)

XORT: (*Beno aya, seke ro cinîke bigêro winî ewnêno dorê xo ra.*) Şîya. Lanet bo. Şîya. Kam het a şîya? Ez kotî ra zana. Qalê xela kerd, qalê çinbîyene kerd. Behsê lanetî kerd. Cayêko winasî esto? (*Cinîke yena, peyê xortî de vindena.*)

CINÎ: (*Nişka ra*) Hêy... Ti se kenî wina?

XORT: Mi va qey ti...

CINÎ: To va qey ez şîya ne? Rast a, ez şîyêne la mi kerd-nêkerd lingê mi nêşîy. Ez nêşênaya şî.

XORT: Ti manena ne?

CINÎ: Mi to rê fêkî arêdayî.

XORT: Ma do pîya arêbidayêne.

CINÎ: Ganî destê mi ra zî karêk bêro.

XORT: Ez bîya aya, mi ewnîya ke ti nêasena, mi va qey ti bin ra şîya.

CINÎ: Axir ez do rojêk şî, ha ewro ha siba, çi ferq keno. (*No mîyan de cinîke sifre amade kerdo.*) Ti nêwenî?

XORT: (*Vera aye de ronîşeno*) Ti baş a?

CINÎ: Çira?

XORT: Ti nêvana werrekna ez bişîyêne?

CINÎ: (*Bêhuzûr a*) Mi to ra va, mi kerd-nêkerd lingê mi nêşîy, seke tîya yew karêko nêmcet mendo.

XORT: Ez zana ke to hertim va, cayo ke ez uca ra ameya zaf zehmetin o. La qaso ke to qal kerd, ez hende zana. Ê zehmetîyê ke ti qal kena tîya çin ê.

CINÎ: Vêşanî zor a, bi qalkerdiş fehm nêbena, bi eşnawitiş nêna zanayîş. Bi dîyayîş zî nêbena. Ganî merdim tede bo.

XORT: (*No mîyan de werdo ke cinîke amade kerdo, dest pêkeno weno.*) Ti çira nêwena?

CINÎ: Gama ke mi amade kerd, mi werd. (*Cinîke xo apey dana, bêhuzûrîya aye zêde bîya. Cinîke demañeyê xo vejena.*)

XORT: To dî vanê... O çî yo?

CINÎ: Se bi?

XORT: Seke giraniya nê heme koyan mi ser o bo. Çimê mi. Nêbo ke... To, to jehr da mi... Neeey.

CINÎ: Mi bi rojan to rê qal kerd ke qewmê mi vêşan o, vêşaniye ver qelêya, awa ma peysa. Huş be, çiyê mevaje... To se kerd, şima se kerd? Gama ke ma geste ver merdêne şima se kerd? Cewab bide, şima se kerd?

XORT: Nê çiyê ke ti vînena ma rê zî qewmê to rê zî besî bîy. Ma hemîne rê qîm kerdêne.

CINÎ: Ney, nêkerdêne.

XORT: Ti fehm nêkenî, ti nêwazenî fehm bikerî, ê ma serek û sermîyanê ma estê, ê ma qanûnronayoxê ma estê. Mi nêwaşt ti nê hemîne bivînê. Mi to rê tim qal kerd. Mi to ra va nêbeno.

XORT: Ez nêzana ke sucê mi çi yo? Çiyê ke ez zana, tena mi waştbi ke to reyde şewe vîyarnî û roje ra vajî ti xeyr ameya.

CINÎ: Qewmê mi.

XORT: O çî yo ke ti hende vana qewm ha qewm. Eke ma nêbê, eke dinya çin bo, eke bereket çin bo, badê ke bereket çin bo.

CINÎ: (*Sey yew eskere*) Ganî vateyê edetronayoxanê ma bi ca biameyêne. (*Xo apey dana û gule teqena*) Se bi, bi to? Vinde. Çimanê xo megîre, ez to ra vana, vinde.

XORT: Destê mi de nîyo.

CINÎ: Mi de qisey bike. Neey. Memire, mi de qisey bike. (*Xortî hejnena*) Çimanê xo ake, ake... (*Xort verara cinîke de yo.*) To çira wina kerd? Çira? Çira? (*Çimê aye hîyê, kelbermî bîya*) Ez... Ez ne şêna şirî, ne şêna bimanî. Çimanê xo ake, aya be. (*Xortî verara xo ra ana war. Dest pêkena erd kenena. Roşnî şinê hewn ra.*)

6

(*Cinîke xort defn kerdo, sehne de tûmêk ke maneno mezeli esto.*)

CINÎ: Nika do se bibo? (*Destê aye ha pîzeyê aye ser o*) Roje bi roje pîzeyê mi beno xişn. Ez nêşêna kesî ra zî vajî. Ti vajî do se bibo? Qet! (*Dare de xo hejnena. Baranê giranan gêna we.*) Pîzeyê mi sançû kenê. Her cayê mi dejenê. Bi mi serd o. Ez kena-nêkena nêbeno. Nêbeno ha. Nêbo ke no domanardiş bo? Welidnayîş, heme cayê mi miyanê awe de. (*Sançûyê aye zêdîyeno, paştîya aye hetê ma ra ya, war de doman ana, roşnî şinê hewn ra, qîjî û wîjîya cinîke sehne ra vila bena. Dima vengê pitikî yeno. Hêdî-hêdî sehne roşn bena, hema zî peyê cinîke ro ma yo. Cinîke erd ra yew kemere gêna, pê naka pitikî cirakena. Miyanê potikan de pêşena.*) Ti ameyî na dinya çî? To çira hende rike kerde? Oy pitikê min o rindek. Nika ez do ti se bikerî? Ez nêşêna to biberî cayê. Başêr o yo ke ez to zî verê babîyê to de bitemernî.

Nee, qey ez hende zî zalim a. Qet nîya. Ez nêşêna to biberî. Mi fehm bike. (*Pitikî verara xo ra nana ro û dest pêkena erd kenena, bermîyê pitikî vêşî beno.*) Huş be, meberme. Mi to ra va meberme. (*Pitikî kena verara xo.*) Ti çira hende bermenî? Madem ke ti tîya ra memnun nîyî ti çira ameyî? Huş be, ez to ra vana huş. Temam tamam, ez to nêkena binê herre. Mi va tamam ha. To kezeba mi helna. (*Bermîyê pitikî vindeno.*) No çî yo? Ti se kenî? Ti engîsta xo misnenî? Ez nêşêna to weye bikî. Do şar mi ra biperso. Ez nêşêna. (*Ewnêna mezêl ra.*) Hetê ra zerrîya mi melul a, hetê ra ez zerrîweş a. Ez do to weye bikî. Êdî ma xebere bidin qewmê xo. (*No mîyan de hewrêko şenikek ameyo sehneyî ser. Cinîke kewna rayîr.*)

7

(*Roj hêdî-hêdî roşn beno. Cinîke hema zî fekrû ha mezêlî ser o. Heqîbeyê xo kîştî mezêlî de ronayo. Rojo ke akewto eynî sey roja verêne yo. Rîyê asmênî sûr o. Xort cayê xo yê nîmîteyî ra vejêno, badê ke ewnêno dorûverê xo ra, bi nîmitkî yeno, wazeno heqîbeyo ke cinîke verê tûmê mezêlî de ronayo bigîro. Xorto ke ma na sehne de vînenî, eynî maneno ê xortê ke cinîke o kîştîbi, tena kincê ey cîya yê.*)

XORT: (*Gama ke rayîr şino xo bi xo vano*) Mi hema zî fehm nêkerdo ke çira a nê tûmî sey îşaretî gurenena. Lanet bo, ez nêşêna cîfê xo bidî û bigîrî, no hewa merdimî feteseno. (*Çim gineno cinîka ke xo fekrû eşto tûmî ser. Lebitîyeno, bê ke cinîke ey bivîno, heqîbeyî bigîro. Senî ke destê xo dergê heqîbeyî keno, cinîke bena aya. Cinîke xo apey dana, tersena.*)

CINÎ: Nee. Mumkin nîyo. (*Seke hewn de bo, çîyo ke dîyo bawer nêkena.*) Ti. Ti...

(*Xort nê halê cinîke ra terseno, gama ke wazeno şiro, cinîke hema zî şaşmenda ya.*) *Vindere, ti ser a şinî? No ti yî, eynî ti. (Bi çimêk ewnêna tûm ra, bi çimêk ewnêna xortî ra.)*

XORT: No çî halê to yo?

CINÎ: Çimê mi, çimê mi.

XORT: Ti baş a?

CINÎ: (*Cinîke biney ameya ra xo.*) Çira to hetanî ewro tim rîyê xo nîmit? Nêbo ke... La no mumkin nîyo.

XORT: Mi fehm nêkerd.

CINÎ: Mi çiqas waşt ke ez rîyê to bivînî, to tim xo mi ra nîmit.

(*Heqîbe hema zî ha destê cinîke de.*)

XORT: Ez bêhal a.

CINÎ: Sebebê bêhalîyê to çî yo? Dê vaje. Delalîyê verê zerrîya mi. Ti nêvanî, o çî yo ke nêverdeno rîyê to yo şîrin bihuyo?

XORT: Ez to ra nêremayêne, to hertim mi xo ra remnayêne. Mi çiqas waştêne ke ez hetê to ra bêrî, to hende mi xo ra dûr dayêne.

CINÎ: (*Qederêk ewnênê yewbînan ra.*) Ti çira mi de qisey nêkenî, ti çira vengê xo mi ra nimnenî? Qey Homayî, ti verê xo tadî hetê mi ra... Ti perîşanîya mi nêvînenî?

XORT: Mi to ra va, ti mi dûr fînena.

CINÎ: Çunkî ez to her çî ra pawena, ez to xo ra zî pawena.

XORT: Rast a. Ez zana ke ti mi her kesî ra pawena. La ti nêwazena hema reyke zî mi xo reyde biberî. Ti destûr nêdana ke ez şira mîyanê merdiman. Ti destûr nêdana ke ez şira deşte. Hertim ti wazena ez nimite bimanî. Çira ti tim mi nê cayan de nimnena, çî rê? Ti çira wina kena?

CINÎ: (*Binê lewan ra*) Ti şinî deşte se kenî? Mi deşte arda verê linga to. Seba to çî hewce bikero ez aye kena.

XORT: Her ke roje şina ez rîyê merdiman hîna kêmi vînena. Verê cû koyan ra zaf merdimî estbîy, roje bi roje kêmi bîy, têdima şîy deşte, ez nêzana ê ke şîy deşte çî ame bi sereyê înan de. Kes qal nêkeno. Çî qewimîyeno? Ez êdî doman nîya.

XORT: (*Bi vengêko peşmirîyayîş*) Ax lajê min o delalî. Çiyêk nêqewimîyayo. Tofanêkê xela yo, erdê ma xo rê kerdo ware. Vêşanî ameye, xo dayo erd, nêşina. Sedem no yo. Ti qet nêewnênî rîyê asmênî ra? Dê hela biewnî. Biewnî û bivîne. Ti halê ey vînenî, ne huyeno ne bermeno. Wina mat maneno. Dê hela biewnî na awe ra, sey litamî herikêna. Qey verê cû wina bî? Wina nêbî. Bi xulexul herikîyayêne, zelale bî. Safe bî. La nika?

XORT: Çiyê ke ti qal kena, ez zana. Ê ez vînena zî. La sedem, ez sedemê ey nêzana. Baş o, çira wina bi? Ez tim sedemê ey ser o fikirêna. Seba çî, nê erdî wina bî, kes sedemê naye nêzano?

CINÎ: Sedem nêno zazayîş. Her kes sedemê ey fikirêno la kes nêvînenî. Edetronayoxê ma zî bêçare yê. Ê zî xo rê nê çîyan ra şaş bîy û mendî.

XORT: Ez xo rê fikirêna...

CINÎ: Ti çî fikirînî?

XORT: Vilikê ke mi ronayê û ez înan kena weye... Vilikî yewe bi yewe çelmisîyay, êdî vilan anêkenê. Mi kerd-nêkerd sedemê çelmisîyayîşê înan nêdî.

CINÎ: Ti rîyê çelmesîyayîşê vilikan ra wina bêkeyf ê? (*Peşmirîyena*) Nêno vîrê to... Yanî, ti hema çin bîy, ti nêameybî dinya. Nê derûdorî hende rindek bîy ke merdim nêşeno tarîf bikero.

XORT: Seke bêro vîrê mi.

CINÎ: (*Ceneqîyena*) Mumkin nîyo ke bêro vîrê to.

XORT: Wina hema ke yeno vîrê mi...

CINÎ: Mi va, mumkin nîyo.

XORT: Yew embaza min a mîlçike bîye. Aye zî terkê tîyayî kerd.

CINÎ: Hende xo meqehrne. Sedemê şîyayîşê milçîkan mewsim o.

XORT: Key ra yo ez tim to ra persena. Ti çira mi hertim nimnena? Ti çira nêverdana ez şîrî mîyanê însanan?

CINÎ: Sedemê ey nêno vatiş, eke bêro vatiş zî nêno fehmkerdîş.

XORT: Ti tim vana nêno vatiş. No çî yo ke nêno vatiş?

CINÎ: Ti zaf biqîymet î, ti her çiyê min î, ti egîdê min î. Ez vana, ez to, ez to rojî ra zî pawena, çî rê ti fehm nêkenî? Û ti çira hende meraq kenî ke ez to wina pawena? Dayîkî hertim pawenê. Miqate benê. Yaa, wina kenê.

XORT: Ez zana wina kenê, çira keyfê to herimîya? Dê hela biewnî dinya ra, roje bi roje xirabêr bena.

CINÎ: Sebebê herimîyayîşê keyfê mi... Ez zana sebeb çî yo la çareyê ey çin o. Ti vanî qey ez nêwazena? Ti nêzanî ez çiqas wazena ke keyfê xo, derdê xo to reyde pare bikerî. Ez zaf wazena ke şarî ra vajî, biewnêne, no lajeko ke esparê estore yo lajê min o. Ez zaf wazena. La no derd wina derd o ke senî yeno vatiş?

XORT: Mi rê qalê babîyê mi bike, çira ti qalê babîyê mi nêkena?

CINÎ: (*Xo ro xamîye ronana*) Ez nêzana ke merdim senî vajo, nê koyan destûr da ke babîyê to şiro. Belê belê, înan destûr da. Şîyayîşê ey rê destûr da la ameyîşê ey rê... Ez nêzana çî sedem ra agêrayîşê ey rê destûr nêda.

XORT: Ti kotî ra zana ke koyan destûr nêdayo? Ti senî zana? Kam nînan vano?

CINÎ: Kesî... Wina yeno zanayîş. Her kes wina vano.

XORT: Baş o, kesî dîyo? Dê vaje, kesî dîyo ke koyan rayîr nêdayo babîyê mi, nêverdayo o bêro?

CINÎ: Kesî nêdîyo, eke kesî bidîyêne, koyan zî rayîr dayêne.

XORT: Ti hewna mesala tadana.

CINÎ: Ez tanêdana, feqet ez nêwazena ê dejî bîyarî vîrê xo, hende. Şîyayîşê babîyê to nêno vatiş, seke merdim aşma çileyî de bê keye bimano. Her ke yeno vîrê mi, xora qet vîrê mi ra nêşino. Zerrîya mi tim gupe-gup a. Biewnî mi to rê fêkî ardê, şit zî... Nê rojan peydakerdîşê werdî hende asan nîyo. Çî hende asan peyda nêbeno.

XORT: Verî gama ke to werd ardêne, to nayêne ro û ti şîyêne, se bi ke êdî ti nênana ro û ti nêşina? Se bi?

CINÎ: Nê rojî zehmetin ê.

XORT: Hertim ti mi ra vana zehmetin ê.

CINÎ: Nê rojan... Axir mi waşt ke ez verê to de bî. Ez hîna zaf to bivînî.

XORT: Ti mi bena deşte?

CINÎ: Hetêk ra ez wazena hetêk ra zî nêwazena.

XORT: Ti çî ra tersena.

CINÎ: Xela qewmê ma kerdo rîyakar. Ez nêwazena to bikerî mîyanê înan. Her çî lewetîya. Babîyê to tim waştê bibo awe, sey awe bi, zelal, pank. Qet nêbo ez vera xatiraya ey de hurmetkare bî. Her ke şino deşte kewna têmîyan. Serek û sermîyanê ma, rayberê ma, edetronayoxê ma. Ez nêwazena to bikerî mîyanê înan. Ez wazena, ti nêzanî rîyakarî çî ya. Ez wazena, ti hertim zelal, pank bî. Ez wina wazena.

XORT: Baş o, ez do hertim wina se bikî?

CINÎ: Hema zî rayîrî estê. Mi to ra va. Hela wa pêşengê ma agêrê. O wext her çî do goreyê waştena to bo.

XORT: To vatê tîya roj weşik akeweno.

CINÎ: Rast a... Hela wa pêşengê ma agêrê. (*Vengê estoran yeno. Xort wazeno şiro.*) Se ra şinî?

XORT: Vengî.

CINÎ: Êdî wextê şiyayîşî yo. Haydê lez bike. (*Xort heqîbe gêno û şino.*) Ti vanî qey ez nêwazena şar keyfweşîya mi, keyfweşîya to bivîno? Hem keyfê mi nimate yo, hem kederê mi...

8

(*Xort yeno, bitelaş o, û tersa yo. Dorê tûmî de şino û yeno.*)

XORT: Çira nêameye? Qey xebera aye nê çiyê ke tîya benê ra çin a? Neey? Înanê deşte qey aye zî... Ez texmîn nêkena.... Çîyanê winasîyan meyare hişê xo. Yan eke wina bîyo. Homa bikero çîyo ke ez ey ra tersena nêameyo sereyê aye ser de. Yan eke wina bîyo, ez tîya bi tena sereyê xo se kena? Ez nêşêna şirî deşte zî. (*Cinîke yena. Keyfê xortî yeno.*) Ez zaf tersaya.

CINÎ: Hezar bar şukir. (*Xortî kena verara xo.*) Ti baş î, ne?

XORT: Ez baş a. Înan her kes, heme kes kişt. Hem zî yew bi yew. Mi heme, mi heme dîy. Bi çimanê xo. Şarê deşte; no qewmê to çî rê wina yo? Înan de qet wijdan çin o, ê nêzanê ke wijdan çî yo? Ê ke xo bierzê bextê merdimî, merdim senî înan kişeno?

CINÎ: Merdim nêkişeno. Sebebê her çî vêşanî ya.

XORT: Ê zî vêşan ê, heme vêşan ê.

CINÎ: Ti ha baş î.

XORT: Ez ha baş a, çi yo? Çiyê ke mi dîy. Merdim senî wina keno? Mi nê heme çi yew bi yew dîy. Heme verê çimê mi de qewimîyay, însanî mîyanê gonî û gonîşêrî de mendî.

CINÎ: Heme çiyê ke bîyê, ez pê zana. Hertim wina beno. Nê heme çiyê ke to dîyê bike xo vîrî ra. Ka hela wa pêşengê ma agêrê.

XORT: Kes anêgêreno.

CINÎ: Agêrayîşê înan zaf nêrameno. Bineyke bi sebr be, ganî agêrê. Yanxo do qewmê ma biqedîyo, tîya do însanî biqedîyê.

XORT: Nê heme... To nêdî. To nêdî. Ti hema zî mi ra vana qewmê ma. Tabî rast o. To nê heme çi nêdî coka ti wina qisey kena.

CINÎ: Mi nînan ra xirabêr dîyê, hem zî qaso ke nê nê qalkerdiş. Çîyo ke mi dîyo wa Homayo pîl ne bîyaro sereyê kesî de, ne nîşanê kesî bido.

XORT: Ê embazê mi bî, dostê mi bî. Mi tim bi înan hewîya xo ardêne. Qelbê mi hertim înan reyde dayne piro. Çira? Înan çira wina kerd? Eke sebebê na kerdena înan vêşanî bo, ê zî vêşanî bîy.

CINÎ: Ez do to tîya ra biberî.

XORT: Ti mi bena kotî? Deşte? Ez nêna... Ez do nîyerî.

CINÎ: Merdim qet cewab dano pîlê xo? Nêdano. Edetê ma wina yo.

XORT: Ez nêşina tu cayêk. To biwaştêne, ti do înan bivindarnayêne, to biwaştêne, to nêverdayêne. Êdî ti zî yew sermîyana qewmê xo ya. La to nêkerd.

CINÎ: Qanûnê nê gureyî no yo. Merdim nêşêno vera ey de vejîyo. Ti ha weş î. Ê bînan ra fek verade.

XORT: Homa zano nika keyeyê kamî korr kenê.

CINÎ: Tîya keye mendo ke korr bikerê. Dû lojina kesî ra nêvejîyeno.

XORT: Ez êdî to reyde nêna tu cayêk... Nê çiyê ke ti vana. Nê çiyê ke ti vana, bawerîya mi pê nêna. Zemanêk mi to ra bawer kerdêne, la nika... Ez nêzana.

CINÎ: Çîyo ke ez vana ti do bawer bikerî.

XORT: Mi to ra va, ez nêzana. To ez arda dinya, ne? To ez kerda weye, kerda pîl, to ez her çi ra pawita. Madem ke to ez arda dinya, to ez kerda pîl. To çi rê nê çi bi mi kerdî? Mi waştbi ke ez winî biciwîya? To qet mi ra persa?

CINÎ: Hende mi suçdar meke, ti bawer be, nê çiyê ke ro zorê ti şiyê, nê çiyê ke heyfê to ro ci yeno de guneyê mi çin o. Ez bêgune ya. Mi hertim çiyê waştêne, tenê wa zirarêk nêreso to. La ti nika weriştê, ti bi zanayîş wazenî ke zirarêk bireso to, wina beno? Nêbeno. Dê hela bîyare vîrê xo, eke zirar bireso to, ez do çi wele xo sere ro kerî? Ez to ra persena, ez do çi wele xo sere ro kerî?

XORT: Ez çiyêko winasî nêwazena. Ez nêwazena tu zirarêk bireso ganê kesî. Çîyo ke mi to ra waştêne zî no bi.

CINÎ: Çîyo ke ti wazenê mumkin nîyo. Seba ke tayê şa bibê, ganî tayê bînî xemgîn bibê.

XORT: Bê ke merdim tayêne xemgîn bikero zî merdim şêno şa bibo.

CINÎ: Mi va, ti fehm nêkenî. Çîyo ke merdiman wina rîyakar, wina şerkar keno, vêşanî ya.

XORT: Ez nêzana.

CINÎ: Pîlê ma hertim vanê, şimşêr destê kamî de bo, yê ey o. Estor binê kamî de bo, yê ey o.

XORT: Ez ne estorî wazena ne zî şimşêrî. Ez wazena wa linga morcelayî zî nêgino kemere ro. Ez wazena wa pelê dare zî zerd nêbo. Ez nînan wazena. Ti hema zî mi ra vana, ti fehm nêkenî. Çîyê ke ti vana, ez ne wazena fehm bikerî ne zî ez wazena pê bizanî.

CINÎ: Ê çîyê ke ti wazenî, kam nêwazeno? Her kes wazeno.

XORT: O ke biwazo wina nêkeno.

CINÎ: Waştîş, her kes wazeno, la sey înan nêbeno. Nêno ca. Ez û ti ma do tîya ra şirin.

XORT: Ma do şirin kamca? Ma şirin kamca eynî yo. Her ca serek û sermîyanî çin ê, her ca de vêşanî çin a? Esta. Hewna cayo tewr hol tîya yo.

CINÎ: Cayê bê serek û sermîyanan, cayê bê rayberan zî estê. La ma nêzanê. Cayê ke her kes seba xo yo zî estê. Mi wina eşnawito.

XORT: Ancîna do bîyê însanan bikşê, ne?

CINÎ: Ez nêzana.

XORT: Çîyo ke ti pê zana, qey ti mi ra vana?

CINÎ: Çi eleqeyê to bi înan esto? Ti biewnî xo ra. Fek înan ra verade.

XORT: Ez fek veranêdana.

CINÎ: Yanî ti nêşênî fek veradî ha... (*Erd ra çengêk herre gêna, ewnêna, herre destê aye ra vila bena.*) Mi to rê qal kerd ke na herre yewa xo kerdêne hezar. Zemanêk egîdanê na deşte estorî vazdnayêne. La nika... Nika wina yo? Êdî cinî domanan nêanê. Nê felaketê ke ti vînenê, reyke de nêamey. Tay-tay konê xo mîyanê ma de ronay. Her çîyê ma hêdî-hêdî cayê xo ra leqa. Naye ra dima zî merdiman de bêmerhemetî dest pêkerde. Naye ra pey dest pêkerde. Oyy egîdê mi, êdî seba nê çîyan xo meqehrne. Dê hela biewnî rîyê asmênî ra, qey verê cû wina bi? Keweyî çend rindeke bî. (*Vengê bermîyê xortî yeno.*) Se bi, bi to? Mi to ra va, do ancîna roj akewo. Ka hela wa pêşengî agêrê. Cayê ke awa xo zaf a, estê. Herra xo bi berekete.

XORT: Nê çîyê ke ti vana heme tewş ê. Ya însan, ya ê ke merdî? Ya çîyê ke mi dîy? Herra ke merdimê bêmerhemetî pay binanê ser, bereket tede nêmaneno. Tim wina ameyo vatiş.

CINÎ: Nê çiyê ke ti vanî, babîyê to vatêne. Vatê, herre zî sey yew însanî ya. Vatê, tena merdimê ke merhemet pîzeyê înan de esto, ê zıwanê herre ra fehm kenê. Vatê, a game do herre bi berekete bo.

XORT: Qey rast nêvatêne?

CINÎ: Ez nêzana. Belkî zî rast vatêne.

XORT: Eke însan nêbo, dinya çî rê bena?

CINÎ: Mi reyde wina qisey meke.

XORT: Çira wina keyfê to rema? Ez sedemê ey zana. Kam gama ke ez qalê babîyê xo bikerî, keyfê to winî herimêno.

CINÎ: Nee, keyfê mi nêherimêno.

XORT: Ez zana ke ti babîyê mi ra hes kena.

CINÎ: La mi, mi... Ti zanî mi çî rey ey ra nêva ke ez to ra hes kena. Mi çî rey ey ra nêva ke zerîya mi bi to dekerdî ya. Rey-rey, esas zafê wextan, ez tim xîyalê ey de qisey kena. Ma qisey kenê.

XORT: Mi nêwaşt ke ti mehzun bî.

CINÎ: Hema zî koyan ra merdimî estê, ne?

XORT: Estê tabî. Senî çin ê?

CINÎ: Tîya ra pey êdî meşo cayo xewle.

XORT: Çira?

CINÎ: Mi to ra va, meşo.

XORT: Nêbo ke... to mi rê, to mi rê zurî kerd.

CINÎ: Mi to rê zurî nêkerd.

XORT: Ti çira persê merdiman kena?

CINÎ: Mi xo rê bîlasebeb persa.

XORT: No bîlasebeb persayîş nêbi. To persa, to va, ê ha kamca yê. Çunkî ti wazena înan bidê kiştîş. Ti wazena înan bierzê verê fekê şimşêran. Rast a. Epey wexto ke ti wazena mi tîya ra biberê cayêna, ganî mi naye ra fehm bikerdêne. Vinde, hetê mi ra meye. Mi to ra va, vinde. To waşt ke mi ra cayê înan bimusî.

CINÎ: Se ra şinî?

XORT: Ez şina xebere dana merdiman.

CINÎ: Mi to rê zurî nêkerd. Ez mecbur bîya. Pîlê ma wina wazenê.

XORT: Ka kesî bi mi nêzanayêne? Mi to ra va. Ti zî serek û sermîyanan ra yew a.

(Xort vejîyeno.)

CINÎ: Qewmê mi...

9

(Cinîke destê aye de heqîbeyê aye, gama ke verê mezelî ra vîyarena, fetelêna ewnêna mezelî ra. Hewro ke serê sehne de yo, bineyna tarî bîyo.)

CINÎ: (*Bi vengêkê huyayîşinî mezelî reyde qisey kena.*) Merheba... Kam gama ke ez tîya ra vîyarena, a roja verêne ke ez rastê to amebîya, yena verê çimê mi. Wina vîstikêk bo zî, ez nêşênaya to hişê xo ra vejî. Mi çiqas waşt ez vejî la nêbi. Xora to dima roja mi bî şewe, wisarê mi bi zimistan. O ke şino xo rê xelesêno, halê mendeyan zor o. Mi zaf waştêne ke ez herinda to de bî. To hertim herre ra hes kerdêne, biewnî, ti ha verara heskerdîya xo de rakewte. Bextewar be... Çunkî gevezîyayîş, bi para mi. Ez zana ke nika ti cayê xo ra bi mi huyenî, ez ha vînena. Tikêk zî heyfê to yeno. Zerrîya to bi halê mi veşena. Ti vanî, çî ame bi sereyê wayîra zerrîya mi de? Seke ti nêzanî çî qewimîyayo, meperse. Ti bizane ke ez zaf tay huyaya. Mergê to ser ra tam vîst zimistanî vîyartî. Yaaa, tam vîst zimistanî. Ti nêzanî, nê wextî de çî qewimîya. Mi hertim lajê ma nimit, mi o pawit. Ez nêşaya ê berî mîyanê merdiman. Ez nêşaya vajî no lajê min o. Mi o her kesî ra, rojî ra, teyr û tirudî ra pawit. Ti bizane ke bê to kesî destê mi nêgirewt, nêşêna bigîro. Mi destur nêda. (*Xort yeno, bala xo dano cinîke ser. Hetêk ra zî herra serê mezelî duz keno.*) Tenê ez zana û ti zanî ke mi ganê wayîrê zarrîya xo girewto. Homayê pîlî lanetê xo ro mi varna. Sewbîna çîyêk çin bi ke ma bikin. Ez tena to reyde qisey kena, bê to kes bi sîrrê mi nêzano. Ez wazena to rê qalê lajê ma bikerî. Ez nêzana ke qalê çîyê ey bikerî. Rîyê xo mi ra nimneno. Hertim ez ey rê werd kirîşnena. Baş o ke ti çin î, ti nê doran nêvînenî. Awa ke to dima lêl bîye, êdî nêbî zelale. Qewmê ma, ameyîşî ame la serek û sermîyananê ma yew bi yew edetê neweyî ronayî. Her çî xo mîyan de pare kerd. Para tewr girde zî serek û sermîyananê ma xo rê girewte. A herra ke to vatê yewa xo kena hezar. Qewmê ma yo ke xela ra vejîyabi, biney keyfê înan ard. Çunkî herre yewa xo nêkerdebî hezar la kerdebî des. Awa ke lêl bibî her roja ke şîye zêdetir lêl bîye. Êdî nêbîye zelale. Herre Nişka ra ney la hêdî-hêdî bereketê xo dart we. Asmênî varîşê xo, rojê xo, ancîna ma ra apey da. Rîyê asmênî hêdî-hêdî bi tarî. Ma nika se kenî, ti zanî? Ti nêşênî bizanî. Ez to rê vajî. Ney, neey... Ti nêzanî hîna baş o. Ez wazena lajê ma tîya ra biberî cayêko bîn. Hende zaf çî estê ke ez to rê qal bikerî. Wa bimanê. Qewmê ma hewna kewto mîyanê pencanê vêşanîye. Wexto ke ma reya verêne amey nê doran, serek û sermîyananê ma zor ro şarê nê doran kerd. Bi darê zorî erdê înan destê înan ra girewtîy; înanê ke nêwaşt bidê, ê kiştîy. To dî, to vatê, merdim wina herre rameno, wina arisneno. Merdim serre reyêk rameno. Merdim herre nêbetelneneno, rincan nêkeno. Ma herre betelna... Dima, qewmê to ra qismêk tîya terk kerd. Xo eşt bextê koyan. Qismêk zî qerar da ke bikewê binê fermanê edetronayoxanê ma. A winî bi. Ancîna edetronayoxê ma kom bîy û pêşnegî şawitîy cayanê bînan. Nika ez lajê ma nê cayanê xewleyan de nimnena. Ma rê rayîrêk bivîne. Mi ra çîyêk vaje, biqîre, hêrs bibe, çîyêk vaje. Ez zana ke ti wazenî goşdarî bikerî, baş o ke çimê to girewte yê. Êdî tîya kes seba yewbînan nîyo, her kes xo rê yo, tim xo rê yo. Êdî tu çîyêk zelal nîyo. Her çî lêl o. Her çî beno tarî. Mi ra çîyê vaje, (*Çim ginena xortî ro*) çira ti hertim uca ra ewnênî mi ra, ti zanî delalîyê mi, roşnîya çimanê mi ti yî, şayîya verê zerrîya mi. Mi ra çîyê vaje.

Biewnî, qewmê ma xela ver qir bi, bi çinbîyayîş çin bi. Her çiyê ma sey nê hewranê tarîyan bi tarî. Roja ma bî şewe...

XORT: Seke no felaketo yewin bo, ti wina qal kena... To verî zî felaketî nêdîy?

CINÎ: Ê ke mi dîbîy, nêmanenê nê ke ez nika vînena. No tewirêna yo...

XORT: Benîadem tim keno xo vîrî ra. Ka hela bîyare vîrê xo, ti Heqî sînena bîyarê vîrê xo. Her çî, her çî yew bi yew bîyare vîrê xo. Felaketê ke to verê cû dîyê, bîyare vîrê xo. Înanê verênan. Nêbo, ma do ro nê rojan bigêrin. Na herra ke yewê xo kerdêne hezar, çira bereketê xo kerd vindî? Bîyare vîrê xo, dê bîyare vîrê xo, yanxo! Her roja ke şina do na herre felaketê xo bizêdno.

CINÎ: Mi to rê çend rey qal kerd. Seba ke ti bawer bikerî, ez kamî to rê şahid nîşan bidî? No vayo ke yeno yan rojo ke nêakeweno? Kamî, vaje ez kamî nîşan bidî? Nê koyî, nê kerreyî, na deşte? Heme çiyê ke Homayî xuliqnayê şahidê min ê ke...

XORT: Çira wina beno? Benîademî gama ke bizanî qala înan bi bawerî nîya tim ro şahidêk gêrenê. Ti qet ser o fikirîyaya?

CINÎ: Ez hertim fikirêna.

XORT: Ê ke ti şahid nîşan dana, to ê razî kerdê? To qenaetê înan persayo? Bê ke ti rizayê înan bigîrî, ti senî înan şahid nîşan dana? Ez nêzana. Dê hela biewnî ma kewtê çî hal.

CINÎ: Ti nêzanî... Ti bawer bike, o wext çiyê ke mi bikerdêne çin bi. Eke mi nêkerdêne yewêkê bînî kerdêne. To çiyêk nêdî, xela çî ya, to nêzana. Çinbîyayîş çî yo, to nêzana. Seba ke ti nêzanî zî mi her çî kerd. Seba ke ti weş bî.

XORT: Weşbîyayîşê mi çî xelisna? Awa ke lêl bibî, kerde zelale? Bereketo ke vindî bi, apey ard? Ganî rayîrêko bîn bibo.

CINÎ: Nê erdî aîdê ma nîyê...

XORT: Erdî yê tu kesî nîyê. Yê xo yê. Xo rê yê.

CINÎ: Erdanê ma de bi serran ramiteyî zîl nêda. Awa ma bî ziwa. Wina bi ke xela ver ma wêran bîy. Ma verê tofanan de tirt û firt bîy. Bi rojan, bi aşman, bi serran. Ma kerd-nêkerd tofanê xela nêvindert. Her roje hîna giranêr bi.

XORT: Sey nikayî.

CINÎ: Eynî... Yew kêmi yew zêde, çî ferq keno?

XORT: Baş o, çî semed ra?

CINÎ: Gama ke felaketêk yeno sereyê benîademan ser de, sedemê ey nêfikirîyenê, ro rayîrê xelase gêrenê. Wexto ke hîrayîye de bi, qewmê ma bextewar bi. Xela reyde rîyakarî kewte mîyanê ma. Vêşaniye qewmê ma rîyakar kerd. Dayîkan domananê xo ra, aşiqan heskerdîyê xo ra êdî bawer nêkerdêne. Ma rê rayîrêk lazim bi...

XORT: Nika do se bibo?

CINÎ: Na xela muweqet a. Do bivîyaro. Oyy verekê mi. Ti nêzanî, ti nêzanî çi ame sereyê ma de, bi vatiş fehm nêbeno. Êdî cinîyan nêwaştêne doman bîyarê. Domanê ke dadîya xo ra bîyê, yew bi yew verê çimê ma de qir bîyêne. Vêşanîye ra. Çiyê ke nêne qalkerdiş, mi dîy... Ê însanê esîlî... Ê însanê esîlî senî bîy zelîlî... Ê edetronayoxî, ê ke edetan ronanê, ê ke edetan miqat kenê...

XORT: Nê çiyê ke ti vana... Nêzana...

10

(Peyê xortî ro ma yo, cayêkê berzî yê sehne de vinderte yo. Cinîke zî bi destanê xo herî kenena.)

CINÎ: Mevinde, mi ra çiyê vaje.

XORT: Yanî babîyê mi... Ez nêzana. Ez nêşena çiyêk bifikirî. Çi yeno vatiş, ez nêzana.

CINÎ: Mi va... Mi heme çî qal kerd...

XORT: Ti wazena ez vajî se?

CINÎ: Biqîre, hêrs bibe. Çiyê vaje.

XORT: No tûmê herre mezelê babîyê min o. To hende çî kerdî, çi kewt destê to? Şima xela ra ameyî mîyanê bereketî, şima xelaya xo zî xo reyde arde. A game çiyê ke bêbereket o, tîya nîyo... Çiyê bêbereket qewmê şima yo, serek û sermîyanê şima yê. Esas, sucê qewmê şima zî çin o. Suc, ê ke rayîr nawnenê şima, sucê înan o. Suc serek û sermîyananê şima de yo.

CINÎ: Ê tim fikirênê...

XORT: Rast a. Tim fikirênê la erd nêramenê, nêbenê pêşeng, xele nêçînenê. O ke dare bibirno, çi rey dû lojina ey ra vejêno?! To eşnawito, o ke hêşînayî korr bikero, lojina ey ra dû weriştô?

CINÎ: Rast a. Nêvejêno.

XORT: Nêvejêno ya.

CINÎ: Êdî pêşengî zî anêgêrenê.

XORT: Çî rê agêrê? Ê zanê, eke agêrê û xebere bidê şima, cayê ke şima şirê, şima talan kenê.

CINÎ: La ez agêraya.

XORT: Ti agêraya se bi? To wayîrê zerrîya xo bi destê xo kişt.

CINÎ: Rayîro ke seba mi maqul o, ez ê rayîrî zana.

XORT: Eke ti wazena ganê xo bigîrî, ez destur nêdana. To bi serran verê cû xo kiştô. Ez nêzana dejê ey senîn o, la wina aseno ke zor o.

CINÎ: Ez êdî nêşêna bifikirîyî ke çî rast o çî çewt o.

XORT: Xo hende zeîf nîşan mede, gama ke to nê çî kerdîy, ganî to texmîn bikerdêne ke peynî wina bena.

CINÎ: Qey xela kesî de hal verdabi vernî û peynîye ser o bifikirîyê!

XORT: Labelê şîma fermanê serek û sermîyananê xo bêteredud ardêne ca. Wina nîyo? Ez tîya ra nêşîna cayêna.

CINÎ: Ez mecbur a ke to biberî. Yanxo, ma do tîya yew bi yew qir bibin.

XORT: Çira ti vateyanê babîyê mi ser o nêfikirîyaya? Ez vateyanê babîyê xo ser o fikirêna. Îsanî, vernî de yewbînan rê yê. Dima, xo rê yê. Her çî yê xo yo. Xo rê xo yo. Xo rê, yê xo yo.

CINÎ: Ez do vajî serek û sermîyanî la...

XORT: Fek serek û sermîyanan ra verade. Babîyê mi vatêne se? Ramiteyê awa lêle cal beno. To nê çî zanayêne, çira to qewmê xo rê behs nêkerd? Çira to nêva?

CINÎ: Her kes hîrayîye ra serxoş bibi. Kesî goşdarîya kesî nêkerdêne.

XORT: Ya serek û sermîyanê şîma, rayberê şîma, to înan rê qal bikerdêne.

CINÎ: Ê lebitîyayêne ke cayê tewr awî bigîrê. Vatişî mi va, la kesî goş nêda mi. Mi xo rê va, mi xo rê goşdarî kerd.

XORT: Heme, şîma heme, tamamê şîma gunekar ê. No mezel... Babîyê min o bêmirad. Bawo, ti bawer be, to çî vato, heme yew bi yew yenê ca. Belê bawo, awa ke lêl bîya, ganî ma aye zelal bikin. Ganî ma gend û gemaro ke çimeyê awe de yo, vejîna û bierzîna.

CINÎ: Na herre êdî îfleh nêbena. Lebata to tewş a. Homayê pîlî lanetê xo ro ma varnayo, na herre lanet kerda.

XORT: Rast a. Şîma lanet kerdê la herre ney. Ganî ma ancîna bereketî bivînin. Çiyê ke babîyê mi vatê, ma yew bi yew ser o bifikirî.

CINÎ: Mi to ra va, kotî bo nika pêşengê ma agêrenê.

XORT: Ti xo rê şo. Ez mezelê babîyê xo nêverdana û nêşîna cayêk. Ti zî nêşêna şîrî. Do lingê to destur nêdê.

CINÎ: Tîya nêweşî esta, xela esta.

XORT: Baş o, kamî vato cayo ke şîma şînê de çin a? O ke nêweşî û xela xo reyde beno cayan, qewmê to yo. Fek cira verade, kam şîno wa şo.

CINÎ: Qewmê ma ra abiryayîş nêbeno.

XORT: Xora ez qewmê şîma ra nîya. Ti vana qey tîya vêşanî estbî? Çin bî. Nê cayê bereketinî, bi ameyîşê şîma rojî bîy tarî. Wina nîyo?

CINÎ: Ti hêrsbîyaye yî.

XORT: Qet zî nîya. (*No mîyan de cinîke herre epey kenda.*) Ez şina. (*Cinîke pistanê xo ra demañeyî vejena.*) Ti se kena? (*Destê aye ra gêno.*) Ez naye rê musade nêkena.

CINÎ: Tehemulê mi nêmend.

XORT: Ez zana ke tehemulê to nêmendo. Haydê ma şinê.

CINÎ: Ma şinê kotî?

XORT: Ma şinê bereketî apey anê.

CINÎ: Kes nêzano ke cayê ey kotî yo...

XORT: Cayê bereketî belî yo. Senî cayê ey nêno zanayîş?

CINÎ: Kotî yo?

XORT: Cayê bereketî însan bi xo yo. Haydê ma şirin çimeyê awe. Ma şirin gend û gemara ke bîya sedemê xela, pank bikin bierzîn. Haydê...

(*Tehndayîş. Sîleh teqeno... Her di zî cayê xo de cemidîyenê. Hewr hêdî-hêdî vila beno.*)

Atakoy, 1998

PEYNÎ

Çime: Cuma Boynukara, Toplu Oyunlar – 3, Mitoş Boyut Tiyatro Yayınları, İstanbul 2002, r. 25-60